

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Aplinkos vadyba“
El. p. info@aplinkosvadyba.lt

2017-04-10

Nr (28.5)-A4-3863

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

GALUTINĖ ATRANKOS IŠVADA DĖL PLANUOJAMOS EKSPERIMENTINĖS UŽTERŠTOS MEDIENOS APDOROJIMO VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Peržiūrima atrankos išvada (data, rašto Nr.):

Aplinkos apsaugos agentūros 2017 m. sausio 19 d. raštu Nr. (28.5)-A4-653 priimta atrankos išvada, kad eksperimentinei užterštos medienos apdorojimo veiklai, Vilties g. 4F, Anykščiai, poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

1¹. Kur, kada ir kokiose visuomenės informavimo priemonėse buvo paskelbta visuomenei apie atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą, kuri persvarstoma:

Apie Aplinkos apsaugos agentūros 2017 m. sausio 19 d. raštu Nr. (28.5)-A4-653 priimtą atrankos išvadą paskelbta: 2017 m. sausio 21 d. respublikiniame laikraštyje „Lietuvos aidas“, 2017 m. sausio 24 d. laikraštyje „Anykšta“, 2017 m. sausio 20 d. Anykščių rajono savivaldybės administracijos skelbimų lentoje, 2017 m. sausio 20 d. Anykščių seniūnijos skelbimų lentoje, 2017 m. sausio 20 d. Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas (pavadinimas, adresas, tel.):

UAB „BIOVERSIJA“, Akademijos g. 7, 08412 Vilnius, tel. 8 685 69564, el. p. virginijus@bioversio.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:

Ekspimentinė užterštos medienos apdorojimo veikla.

Atranka atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 13 punktu - Į Planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą įrašyta planuojama ūkinė veikla, skirta eksperimentiniam tobulinimui ar bandymui ir nevykdoma ilgiau kaip dvejus metus.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta:

Planuojama eksperimentinė veikla (toliau - PŪV) bus vykdoma, Anykščių miesto šiaurinėje, pramoninėje dalyje, Vilties g. 4F, esančio žemės sklypo (kadastro Nr. 3403/0001:49), kurio pagrindinė naudojimo paskirtis – kita, žemės sklypo naudojimo būdas - pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos, dalyje. Sklypo teritorijoje yra inžinerinė infrastruktūra - elektros linija, vandentiekis, buitinė kanalizacija, ryšiai. PŪV bus vykdoma planuojamo nugriauti sandėlio pastato vietoje. Įvažiavimas į nagrinėjamą teritoriją yra nuo Gegužės gatvės, einančiu privažiavimo keliu. Artimiausi gyvenamieji namai nuo PŪV vietos yra nutolę apie 125 m atstumu į pietryčius ir apie 160 m atstumu į šiaurės rytus.

PŪV sklypas nepatenka ir nesiriboja su saugomomis ar Natura 2000 teritorijomis.

100 Atkurtai
Lietuvai

Artimiausia saugoma teritorija yra Anykščių regioninis parkas (Identifikavimo kodas: 0700000000029), 170 m atstumu rytų kryptimi nuo PŪV vietos. Artimiausia Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorija, esanti už 340 m pietryčių kryptimi, buveinių apsaugai svarbi teritorija - Šventosios upė žemiau Andrioniškio (Identifikavimo kodas: 1000000000048).

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas:

Vykdamas PŪV bus atliekamas biologinis medinių pabėgių tvarkymas - tai eksperimentinė, laikina veikla, kurios tikslas, ištirti, kaip UAB „Bioversija“ sukurta technologija veikia policiklinių aromatinių angliavandenilių skaidymą.

Tam, kad mediniai pabėgiai tarnautų ilgai, jie yra impregnuojami kreozotu. Ši cheminė medžiaga impregnuojama į medieną ir apsaugo ją nuo drėgmės bei puvinio. Tačiau dėl to paties kreozoto panaudoti mediniai pabėgiai tampa pavojinga žmogaus sveikatai atlieka, turinčia kancerogeninį poveikį. UAB „Bioversija“ sukūrė biologinį preparatą WOODCLYN – tai naujos kartos biologinis preparatas, naudojamas siekiant biologiškai suskaidyti policiklinius aromatinius angliavandenilius. Preparatas yra skirtas valyti medieną, kuri buvo impregnuota kreozotu. Preparatą esantys mikroorganizmai naudoja policiklinius aromatinius angliavandenilius (PAA) kaip maisto šaltinį ir juos suskaido į žmogui ir gamtai nekenksmingus H₂O ir CO₂ junginius. WOODCLYN technologija, preparato pagalba, yra efektyviai išvaloma užteršta mediena.

Biologinio skaidymo mechanizmas tinkamas organiniams teršalams iš aplinkos valyti. Šiuo valymo būdu du žiedus turintys PAA tokie kaip naftalenai – skaidomi gana lengvai. Trijų žiedų PAA (acenaftalenas, fluorenas, fenantrenas, antracenas) bei keturių žiedų PAA (fluorantrenas, pirenas, benzo(a)antracenas, krysenas) dėl didesnės molekulinės masės metabolizuojami ir biologiškai suskaidomi mikroorganizmų, per ilgesnį laiką. Bioprieinamumas padidinamas susmulkinant medieną iki pjuvenų.

Atlikti eksperimentai. Nuo įvairių paviršių ir vietų buvo išskirtos bakterijos, kurios yra atsparios policikliniams aromatiniams angliavandeniliams. Buvo atlikti eksperimentiniai bandymai, kurių metu buvo atrinkti bakterijų kamienai, kurie sugebėjo skaidyti policiklinius aromatinius angliavandenilius ir naudoti juos kaip anglies šaltinį. Po mikroorganizmų eksperimentinės atrankos buvo pasirinktas bakterijų kamienas, kuris geriausiai skaidė policiklinius aromatinius angliavandenilius. Laboratorinėmis sąlygomis buvo susmulkintas nedidelis kiekis impregnuoto medinio pabėgio ir apdorotas išskirtos bakterijos suspensija. Valymo procesas truko 2 mėnesius, apdorojant medieną bakterijos suspensija kas dvi savaites. Po eksperimentinio valymo atlikti tyrimai parodė, kad PAH junginių koncentracija nukrito žemiau užterštumo ribos. Išskirtas bakterijos kamienas yra identifikuotas, pagal 16S rnr geno fragmento sekvenavimą, ir nustatyta, kad bakterinis kamienas yra nepatogeninis ir žmonėms bei aplinkai nepavojingas.

Planuojamas atlikti eksperimentas. Nagrinėjamoje teritorijoje bus atliekamas eksperimentas, su didesniu užterštos medienos kiekiu. Tam bus naudojami, 5 (10 m³ talpos) sandarūs konteineriai, kuriuose bus skirtingos frakcijos susmulkinta užteršta, medinių pabėgių mediena. Kiekviename konteineryje bus pripilama iki 2,5 m³ arba atitinkamai 2,5 t smulkintos medienos ir stebima, per kiek laiko ir kokios frakcijos mediena greičiau išsivalo. Eksperimentinė veikla bus vykdoma šiltuoju sezonu, apie 6 mėn. kai vidutinė oro temperatūra bus daugiau nei +10°C. Veiklą planuojama pradėti iš karto, kai tik leis oro sąlygos, tai yra 2017 metų kovą/balandį. Planuojama įvykdyti 2-3 medienos valymo ciklus, kurie priklausomai nuo teršalų kiekio užtruks po 8-16 savaičių.

Eksperimentas bus vykdomas 5 konteineriuose. Susmulkinta užteršta, medinių pabėgių mediena bus skirtingos frakcijos, tai pjuvenos, skiedros (iki 5 cm) ir skiedros (iki 30 cm). Užteršta mediena, į teritoriją bus atvežama jau susmulkinta ir patalpinama tiesiai į konteinerius. Papildomas kiekis tokios medienos nebus kaupiamas ar sandėliuojamas.

Susmulkinta mediena bus užpilama įprastomis NPK trąšomis, vienai tonai medienos bus naudojama iki 10 kg per mėnesį. Taip pat mediena bus laistoma vandeniu, iki 10 l vienam konteineriui per savaitę arba tiriamuoju preparatu WOODCLYN, kuris bus naudojamas koncentruotas ir laistoma apie 10-20 l vienam konteineriui per savaitę. Jei bus reikalinga, reikiamam apie 20-30% drėgmės kiekiui palaikyti, bus papildomai palaistoma ir vandeniu. Visam eksperimentui įvykdyti, į teritoriją bus atvežtas 1000 l vandens IBC konteineris. Visos kitos eksperimente naudojamos medžiagos (preparatas WOODCLYN ir trąšos), bus atsivežamos darbuotojo su savimi, kiekvieną kartą atvykstant į teritoriją.

I-as konteineris, skirtas kontrolei Nr. 1, jame nebus nieko daroma, t.y. jame bus tik užteršta mediena (pjuvenos).

II-as konteineris, skirtas kontrolei Nr. 2, jame bus užteršta mediena (pjuvenos), kuri bus laistoma vandeniu ir barstoma trąšomis.

III-as konteineris, skirtas bandymui su frakcija Nr. 1, užpildytas pjuvenomis, kurios bus laistomos preparatu ir barstomos trąšomis.

IV-as konteineris, skirtas bandymui su frakcija Nr. 2, užpildytas skiedromis, kurios bus laistomos preparatu ir barstomos trąšomis.

V-as konteineris, skirtas bandymui su frakcija Nr. 3, užpildytas skiedromis, kurios bus laistomos preparatu ir barstomi trąšomis.

Preparatas bus tolygiai paskleidžiamas ant susmulkintos užterštos medienos. Tinkamai prižiūrint – palaikant reikiamą drėgmę, deguonies lygį, biogeninių medžiagų ir kitus parametrus, – mediena visiškai išvaloma.

Eksperimento metu, kiekvieną savaitę 3 kartus atvyks darbuotojas, kuris vieną kartą per savaitę atliks maišymą kiekviename konteineryje ir patikrins eksperimento sąlygas. Konteineriai stovės ant betoninės dangos ir bus uždengti taip, kad į juos negalėtų patekti atmosferos kritulių vanduo.

Mediena, naudojama eksperimente, pagal Atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimus, bus perduodama jas tvarkančioms įmonėms.

Eksperimentinės veiklos metu, planuojama didžiąją dalį užterštos medienos, visiškai išvalyti, tokiu atveju, viso eksperimento metu, jei bus vykdomi 3 ciklai, susidarytų 22,5 t, 17 02 01 medienos atliekų.

Tikėtina, kad eksperimentas gali nepavykti kontroliniuose konteineriuose ir juose buvusi užteršta mediena nebus išvalyta. Tokiu atveju, iš kontrolinių konteinerių viso eksperimento metu, jei bus vykdomi 3 ciklai, susidarys, 15 t, 17 02 04* medienos, kurioje yra pavojingųjų medžiagų arba kuri yra jomis užteršta.

Visam eksperimentui įvykdyti, į teritoriją bus atvežtas 1000 l vandens IBC konteineris, apskaičiuotas reikalingas vandens kiekis apie 250 l. Eksperimentinėje veikloje vanduo bus naudojamas, medienos drėkinimui, tačiau jis visas bus medienos sugeriamas ir gamybinės nuotekos nesusidarys.

Nuolatinių darbuotojų veiklos vykdymo metu nebus, būtinių nuotekos nesusidarys. Eksperimento vykdymo vietoje, konteineriai stovės ant betoninės, nelaidžios vandeniui dangos. Paviršinis vanduo nuo aikštelės nubėga į aplinką. Konteineriai, kuriuose bus vykdomi bandymai, bus sandarūs ir uždengti, krituliai į juos nepateks.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas:

Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka ir nesiriboja saugomomis ar Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijomis. Artimiausia buveinių apsaugai svarbi „Natura 2000“ teritorija - esanti už 340 m pietryčių kryptimi Šventosios upė žemiau Andrioniškio (Identifikavimo kodas: 1000000000048).

Atsižvelgiant į planuojamos ūkinės veiklos vietos padėtį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų atžvilgiu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas.

6. Kas ir dėl kokių priežasčių pateikė prašymą persvarstyti atrankos išvadą:

Priimtą atrankos išvadą persvarstyti prašė Anykščių rajono savivaldybės administracija 2017 m. vasario 1 d. raštu Nr. 1-SD-343 „Dėl atrankos išvados persvarstymo“ ir Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Utenos departamentas 2017 m. vasario 2 d. raštu Nr. 2.9-141(17.5.2. 9.21) „Dėl atrankos išvados dėl planuojamos eksperimentinės užterštos medienos apdorojimo veiklos poveikio aplinkai vertinimo“ (raštai pridedami).

7. Poveikio aplinkai vertinimo dalyviai, kurie dalyvavo peržiūrint atrankos išvadą:

Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Panevėžio ir Utenos skyriaus vedėja L. Jovaišienė ir vyriausioji specialistė D. Kisielienė, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Utenos departamento Anykščių skyriaus vedėja D. Sudeikienė, Anykščių rajono savivaldybės administracijos architektūros ir urbanistikos skyriaus vedėja J. Gudelevičienė ir vyriausioji specialistė (ekologė) I. Žukauskienė, UAB „Bioversija“ direktorius V. Petronis, verslo vystymo vadovas M. Paškevičius ir mokslo plėtros vadovas S. Balion, UAB „Aplinkos vadyba“ direktorius N. Dilba ir aplinkosaugos projektų vadovė V. Strikauskienė. Iki atrankos išvados persvarstymo pradžios buvo gautos vieno PAV subjekto išvados dėl planuojamos ūkinės veiklos PAV atlikimo: Utenos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Anykščių priešgaisrinės gelbėjimo tarnyba 2017 m. kovo 1 d. raštu Nr. 3-1-16 „Dėl atrankos išvados persvarstymo“ informavo, kad tarnybos atstovai persvarstant atrankos išvadą nedalyvaus, o pastabų ir pasiūlymų dėl priimtos atrankos išvados neturi.

8. Pastabos, pasiūlymai:

8.1 PŪV užsakovas, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, apie galutinę atrankos išvadą turi informuoti visuomenę ir raštu informuoti Agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

9. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant galutinę atrankos išvadą:

9.1. Anykščių rajono savivaldybės administracija 2017 m. balandžio 3 d. raštu Nr. 1-SD-1007 „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo atrankos išvados persvarstymo“ pateikė išvadą, dėl UAB „Bioversija“ planuojamai ūkinei veiklai eksperimentiniam užterštos medienos apdorojimui (Vilties g. 4 F, Anykščiai) – būtina atlikti poveikio aplinkai vertinimą ir išdėstė motyvus (raštas pridedamas).

Poveikio aplinkai vertinimo metu būtų išsamiai įvertinti Anykščių rajono savivaldybės keliama klausimai, susiję su galimu kvapų ir sveikatai kenksmingų cheminių medžiagų susidarymu, jų sklaida ir poveikiu šalia esantiems poveikiui jautriems objektams – gyvenamajai aplinkai ir kurortinei teritorijai, papildomai įvertinami suinteresuotos visuomenės interesai.

9.2. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Utenos departamento 2017 m. kovo 21 d. rašte Nr. 2.9-334(17.5.2. 9.21) „Dėl atrankos išvados persvarstymo“ išdėstyti motyvai ir reikalavimai, kad veiklos vykdytojas, vykdydamas nagrinėjamą veiklą, užtikrintų, kad gyvenamojoje teritorijoje kvapo koncentracija neviršytų didžiausios leidžiamos kvapo koncentracijos ribinės vertės – 8 europinių kvapo vienetų (raštas pridedamas). Pateiktoje informacijoje atrankai nėra tvirtai pagrindžiančių duomenų, tarp jų sklaidos modeliavimo, kad gyvenamojoje teritorijoje kvapo koncentracija neviršytų didžiausios leidžiamos kvapo koncentracijos ribinės vertės.

9.3. Galimas didelis visuomenės nepasitenkinimas planuojama ūkine veikla. Po persvarstymo suinteresuota visuomenė teikė prieštaravimus, kad šalia gyvenamųjų namų būtų vykdoma eksperimentinė veikla, susijusi su pavojingomis medžiagomis, neatlikus išsamių tyrimų, kad tokia veikla nekeltų pavojaus žmonių sveikatai bei aplinkai ir neturėtų poveikio jų

vaikų sveikatai ateityje (raštas pridedamas). Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos viešo supažindinimo metu visuomenė būtų visapusiškai supažindinta su planuojama ūkine veikla. Poveikio aplinkai vertinimo procedūrų metu suinteresuotai visuomenei būtų suteikta galimybė išsamiau dalyvauti poveikio aplinkai vertinimo procese, teikti pasiūlymus dėl planuojamos ūkinės veiklos, kuriuos planuojamos ūkinės veiklos užsakovas privalėtų argumentuotai įvertinti.

9.4. Planuojamoje veikloje numatoma naudoti kreozotu impregnuotą medieną. Pateiktoje informacijoje atrankai atlikti nepakankamai išnagrinėtas galimas aplinkos oro teršalų ir kvapų susidarymas ir jų sklaida bei galimas poveikis aplinkos komponentams ir visuomenės sveikatai priklausomai nuo laikomo ir valomo kreozotu impregnuotos medienos (pabėgių) kiekio, galimų ekstremalių situacijų (gaisro, išsiliejimo) tikimybė, prevencinės ir lokalizavimo priemonės. Nepakanka informacijos nustatyti, ar pradėjus vykdyti ir vykdant planuojamą ūkinę veiklą nebus viršyti nustatyti aplinkos apsaugos normatyvai ir standartai, t.y. nebus pažeidžiamos Aplinkos apsaugos, Visuomenės sveikatos priežiūros, Aplinkos oro, Vandens įstatymų reikalavimai.

9.5. Anykščių miestui Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 727 „Dėl kurortinės teritorijos statuso suteikimo Anykščių miestui“ suteiktas kurortinės teritorijos statusas. Poveikio aplinkai vertinimo metu būtų išsamiai įvertintas planuojamos ūkinės veiklos atitikimas Kurortinės teritorijos statuso suteikimo gyvenamosioms vietovėms reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. balandžio 12 d. nutarimą Nr. 350 „Dėl Kurorto statuso suteikimo gyvenamosioms vietovėms reikalavimų aprašo, Kurortinės teritorijos statuso suteikimo gyvenamosioms vietovėms reikalavimų aprašo ir Kurorto ar kurortinės teritorijos statuso suteikimo gyvenamosioms vietovėms suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“, 6 punkte nustatytiems aplinkosauginiams reikalavimams.

10. Priimta galutinė atrankos išvada:

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 13 dalimi, priimama galutinė atrankos išvada: planuojamai eksperimentinei užterštos medienos apdorojimo veiklai, Vilties g. 4F, Anykščiai, poveikio aplinkai vertinimas privalomas.

Ši išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą visuomenei tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005-07-15 įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, nurodytose visuomenės informavimo priemonėse.

Jūs turite teisę apskusti šią išvadą Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102, Vilnius) per vieną mėnesį nuo šios išvados įteikimo Jums dienos.
PRIDEDAMA. 8 lapai.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai
vertinimo departamento direktorė

Justina Černienė

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS 2017-04-10 RAŠTO NR. (28.5)-A4-3863
ADRESATŲ SĄRAŠAS**

UAB „Bioversija“

Akademijos g. 7, LT-08412 Vilnius
El. paštas: virginijus@bioversio.lt

Anykščių rajono savivaldybės administracijai

Biliūno g. 23, LT-29111 Anykščiai
El. paštas: info@anyksciai.lt

Utenos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos

Anykščių priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai

Troškūnų g. 1, LT-29147 Anykščiai,
El. paštas: anyaksciai.pgt@vpgt.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos

Utenos skyriui

Utenio g. 5, LT-28248 Utena
El. paštas: utena@heritage.lt

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos

Utenos departamentui

S. Dariaus ir S. Girėno g. 12, LT-28240 Utena
El. paštas: utena@nvsc.lt

Egidijui Rutkauskui

Gegužės g. 22, Anykščiai
El. p. egidijusrutk@gmail.com

Žiniai:

Aplinkos ministerijos Utenos regiono aplinkos apsaugos departamentui

Metalo g. 11, LT-28217 Utena
El. paštas: utena@urd.am.lt